

Public service kanalernes ugentlige dækning i programtyper

Public service kanalerne skal sende et mangfoldigt programudbud til hele befolkningen. Programstatistikkerne viser, hvordan udbudet er sammensat i programtyper. Meningen med udbudet er, helt enkelt, at befolkningen bruger de forskellige programtyper. Brugen opstår imidlertid i et kompliceret samspil mellem

- programudbudets omfang og kvalitet,
- programmernes tidsmæssige placering på sendefloden (hvornår på døgnet eller året sendes programmerne)
- hvad der sendes samtidigt på de andre kanaler
- seernes interesser og præferencer for de forskellige programtyper.

Et traditionelt mål for seernes brug er den ugentlige dækning. Det angiver, hvor mange procent af befolkningen (fra 3 år), der har set mindst halvdelen af et program indenfor programtypen i løbet af en uge, målt som gennemsnittet for årets 52 uger¹. Det er således et meget overordnet mål, som viser "hvor langt ud" kanalen fast når med f.eks. sine nyheder eller sine danske fiktionsprogrammer. Når målet beregnes på tværs af alle tre public service kanaler (DR 1, DR 2, TV 2) fås et billede af, *hvordan hele public service systemet på tv bruges af befolkningen*. Den ugentlige dækning kan også anvendes til at følge ændringerne i brugen af en bestemt kanal fra år til år.

Tabel 1: Ugentlig dækning i programtyper 2003

Pct. Ugtl. Dækning	DR 1	DR 2	DR TV	TV 2	DR/TV 2
Nyheder i alt	62	9	63	65	76
Almene nyheder	58	9	60	63	74
Sportsnyheder	33	0	33	47	57
Aktualitet og Debat	49	7	50	42	63
Oplysning og Kultur	53	18	57	58	73
Undervisning	9	3	11	0	11
Regional programmer	0	0	0	56	56
Underholdning	38	1	39	29	51
Musik	11	1	12	5	17
Fiktion i alt	55	12	58	52	72
Dansk fiktion	31	5	34	17	42
Dansk/nordisk fiktion	34	5	36	18	44
Ikke nordisk fiktion	44	9	48	46	65
Sport	20	1	21	28	38
Alle programmer	79	27	80	78	94

Kilde: Beregnet i Infosys, Gallup TV-Meter

¹ Analysen foretages i 'Programme Analysis', som baseres på panelets univers i midterdagen af den pågældende uge. En alternativ metode er at foretage analysen i 'Reach and Frequency', som baseres på universet på en midterdag, og de personer heraf, som er medlemmer hele perioden (året). Denne sidste metode giver et par pct.points højere resultater, fordi de mest faste medlemmer af TV-meter panelet åbenbart ser mere tv end andre, og denne metode er anvendt af DR gennem flere år.

Nederst i tabellen ses, at 94 % af danskerne ser mindst ét public service program om ugen. Dette høje resultat opnås kun, fordi DR og TV 2 i seernes brug supplerer hinanden. DR TV når således med sine to kanaler (netto) kun ud til 80 %. Det betyder, at af TV 2's dækning på 78 % ser de 14 % (94 – 80) ingen DR TV-programmer i løbet af ugen. Omvendt ser 16 % ingen af TV 2's programmer, men kun programmer fra DR TV.

Public service kanalerne betjener 74 % af danskerne om ugen med *almene nyheder*. TV 2 når en smule længere ud (63 %) end DR TV (60 %), hvor Deadline på DR 2 yder de sidste to pct. nettodækning.

De mere baggrundsorienterede programmer (*Aktualitet og debat*) når samlet ud til 63 % af befolkningen på en uge. Her er DR TV's bidrag betydeligt større (50 %) end TV 2's (42 %). For den noget blødere programtype *Oplysning og kultur* er det samlede resultat lidt højere (73 %), og til trods for, at DR TV sender langt flere timer af programtypen², når TV 2 en anelse flere seere netto, hvilket virker paradoksalt. Der kan være flere forklaringer herpå. En mulighed kan være, at TV 2's udbud af oplysende programmer er mere mangfoldigt i forhold til seernes interesser, måske lagt på bedre sendetider, eller at DR TV sender mange programmer til de samme seere igen og igen. Det vil dog kræve nærmere undersøgelser at belyse emnet nærmere.

Undervisning og Regionalprogrammer er eksempler på programtyper, der kun sendes af én af stationerne i public service systemet, således at stationerne ikke kan supplere den anden. DR TV når 11 % om ugen med undervisning (og DR 2's nettobidrag er her signifikant med 2 % af befolkningen), mens TV 2 når 56 % med regionalprogrammerne.

Halvdelen af danskerne (51 %) lader sig *underholde* af public service kanalerne på en uge. Det er måske overraskende, at DR TV når klart flere danskere med underholdning (39 %) end TV 2 gør (29 %). Det skyldes utvivlsomt DR 1's faste satsning på underholdning op til weekenden. Men igen er der mange seere, som kun bruger én af kanalerne til underholdning. Også brugen af *musikprogrammerne* domineres af DR TV's udbud, men blandt langt færre end underholdningsprogrammerne. Musikprogrammer er i høj grad det samme som ungdomsmagasiner.

Fiktion eller dramatik (film, serier, satire m.v.) er næst efter nyheder og oplysning den programtype på public service kanalerne, som bruges af flest seere nemlig 72 % på en uge. Den *danske fiktion*, som der af omkostningsmæssige grunde ikke sendes nær så meget af som den indkøbte udenlandske, bruges af 42 % af danskerne. Igen er DR TV den tungeste bidragsyder (34 %), mens TV 2 kun når halvt så mange (17 %). At de to stationer netto når så mange som 42 % skyldes bl.a. koordineringskravet for ny dansk dramatik, så seerne ikke tvinges til at vælge, hvilket ville reducere nettodækningen. Seerne benytter sig i høj grad af begge kanaler, når de sender danske fiktionsprogrammer. Regnes den nordiske fiktion med, er billedet stort set det samme.

At behovet for fiktion på public service TV er meget større end det danske udbud kan tilfredsstille fremgår af, at 65 % af befolkningen ser *ikke-nordisk fiktion* på en uge, og at

² DR 1 sender oplysning og kultur i 25 % af sendetiden, mens TV kun bruger 6 % af sendetiden på denne programtype. På DR 2 udgør oplysning og kultur hele 38 % af sendetiden. Kilde Gallup Årsrapport 2003

halvdelen af dem (30 % = 72 – 42) ikke har set dansk fiktion; enten fordi der ikke har været noget, eller fordi de ikke har valgt det.

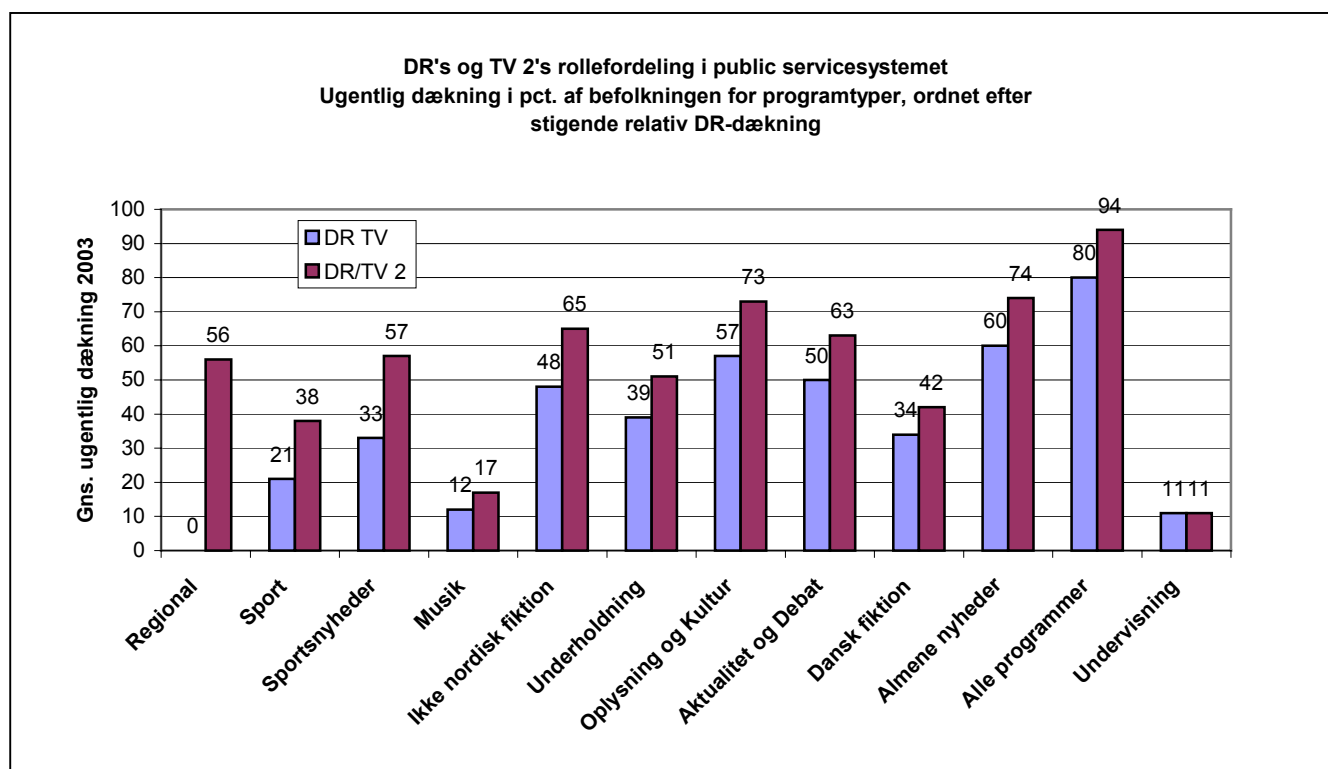
Endelig ser godt hver tredje dansker *sport* (eksklusive sportsnyheder) fra DR TV eller TV 2 på en uge. Kanalerne supplerer her hinanden i meget høj grad (TV 2 fører med 29 % overfor DR TV's 21 %), hvilket afspejler at sportspublikummet tager programmerne dér, hvor de kommer. Netop omkring sporten bemærkes, at denne analyse ikke omfatter dækningen fra andre, private kanaler, der efterhånden er blevet vigtigere som sportskanaler.

Samlet viser analysen, at public service systemet for alle de større programtyper – nyheder, aktualitet, oplysning, udenlandsk fiktion – betjener to ud af tre danskere eller flere hver uge, fordi de supplerer hinanden. Desuden fremgår det, at den sårbare danske fiktion fungerer så godt som muligt, fordi der er en koordineringspligt. Det kan vække bekymring, at denne pligt vil bortfalde efter privatiseringen af TV 2.

DR's og TV 2's rollefordeling i public service systemet

TV 2 har ændret status til A/S og er på vej til at blive privatiseret. Målet er at fastholde i hvert fald de fleste af stationens public service forpligtelser også efter privatiseringen. Derfor er det interessant at belyse, hvorledes DR og TV 2 i dag fordeler "rollerne", eller med andre ord: Hvor henholdsvis DR TV og TV 2 står relativt stærkt eller svagt i den samlede ugentlige dækning.

Figur 1

Figuren (baseret på data fra tabel 1 ovenfor, men kun for udvalgte programtyper) viser fra venstre, at regionalprogrammerne, som ikke vises af DR TV, selvsagt er helt afhængige af placeringen på TV 2-kanalen, og denne placering er da også detaljeret bestemt i TV 2 A/S's tilladelse. For sport og sportsnyheder, musik og ikke-nordisk fiktion er TV 2's bidrag til den ugentlige dækning *relativt* meget afgørende. For de næste programtyper - underholdning, oplysning/kultur og aktualitet/debat - er DR TV bedre i stand til at levere den ugentlige dækning, men selvfølgelig ikke fuldt ud. F.eks. ville dækningen for aktualitet og debat falde fra 63 % af befolkningen til 50 % om ugen, hvis TV 2 ikke bidrog længere.

Uanset at public service principielt omfatter det samlede udbud og alle programtyper, er der særlig (kultur-)politisk interesse om de to næste programtyper. Dansk fiktion, hvor DR TV leverer 34 af de 42 procentpoints ugentlige dækning (eller 81 %). I betragtning af områdets vigtighed er det alligevel fornuftigt, at TV 2-tilladelsen indeholder kvantitative krav både om udbud og om støtte til dansk filmproduktion. De almene nyheder er måske det allervigtigste programområde i forventningerne til også et privat TV 2, idet TV 2 for tiden faktisk når flere end DR TV med nyheder i løbet af en uge. Det handler om fortsat at udbrede nyhedsseningen ugentligt fra DR TV's 60 % til de samlede 74 % af befolkningen. Nyhedsforpligtelsen er da også central i TV 2 tilladelsen.

Undervisningsseningen vil som udgangspunkt ikke blive påvirket, da DR TV allerede er alene om det udbud, og forpligtelsen indgår heller ikke i TV 2-tilladelsen.

En samlet vurdering af disse forhold peger på,

- at den høje dækning for public serviceprogrammer sandsynligvis vil blive fastholdt for nyhederne (fordi forpligtelserne er klare for TV 2), måske også for dansk fiktion (fordi DR TV bærer den tungeste del allerede, men ophævelsen af koordineringspligten kan skade den samlede dækning)
- at der er større usikkerhed om, hvordan dækningen udvikler sig for programtyper som aktualitet og debat, oplysning og kultur samt underholdning, for selvom DR TV leverer en nogenlunde stor andel af den samlede dækning, er TV 2 ud fra det foreliggende ikke så klart forpligtet her som på nyheder og dansk dramatik.
- At programtyperne sport, udenlandsk fiktion og musik (som i høj grad er ungdomsmagasiner) ud fra tallene står i fare for at opnå betydeligt lavere public service dækning, fordi DR TV står relativt svagest på disse populære områder. Men netop fordi de er populære og forholdsvis billige at sende, er der næppe risiko for, at et privat TV 2 vil nedprioritere dem, i hvert fald ikke kvantitativt.

Meget af den fremtidige udvikling i befolkningens brug af public service programmer vil således afhænge af, hvordan DR TV agerer på de mellemste programtyper – de oplysende programmer ud over nyhederne og de dyre underholdningsprogrammer – enten af egen drift eller gennem en præcisere regulering gennem Public Service kontrakten.